

TEKNOLOGIYA DAVRIDA XORIJIY TILLARNING O'RNI VA AHAMIYATI

Farg'ona shahar 1-sonli texnikumi ingliz tili fani o'qituvchisi

Saidova Feruza Odiljonovna

Annotatsiya: Ushbu maqolada axborot texnologiyalari va sun'iy intellekt rivojlangan zamonaviy davrda xorijiy tillarni o'rganishning o'rni tahlil qilinadi. Avtomatik tarjimonlar mavjud bo'lishiga qaramay, global raqamli iqtisodiyot va IT sohasida chet tillariga bo'lgan ehtiyoj nega hamon yuqoriligicha qolayotgani yoritib beriladi.

Kalit so'zlar: Texnologiya, xorijiy tillar, sun'iy intellekt, IT, global integratsiya, raqamli ta'lim.

Biz yashayotgan XXI asr — yuqori texnologiyalar, sun'iy intellekt (AI) va globallashtirish davridir. Bugungi kunda dunyo miqyosidagi ilmiy yangiliklar, dasturiy ta'minotlar va raqamli kontentning asosiy qismi xorijiy tillarda, ayniqsa, ingliz tilida yaratilmoqda. Shuning uchun ham texnologiya taraqqiyoti tillarni o'rganish zaruriyatini kamaytirmadi, aksincha, uning ahamiyatini yangi bosqichga olib chiqdi.

1. Axborot va Dasturlash tillarining poydevori

Texnologiya sohasida yetakchi bo'lishni istagan har bir mutaxassis uchun xorijiy til fundamental bilim hisoblanadi.

Dasturlash tillari: Python, Java, JavaScript, C++ kabi barcha yetakchi dasturlash tillarining sintaksisi ingliz tiliga asoslangan.

Hujjatlar (Documentation): Yangi texnologiyalar, kutubxonalar va freymvorklar bo'yicha eng so'nggi qo'llanmalar va texnik hujjatlar birinchi navbatda ingliz tilida chop etiladi.

Global muammolar yechimi: Stack Overflow yoki GitHub kabi global IT jamoalarida dasturchilar o‘zaro ingliz tilida muloqot qilib, texnik muammolarga yechim topadilar.

2. Sun'iy Intellekt (AI) va Avtomatik Tarjimonlar Muammosi

Bugungi kunda Google Translate, ChatGPT yoki DeepL kabi neyron tarjimonlar yuqori darajada ishlamoqda. Biroq, bu til o‘rganishga hojat yo‘q degani emas:

Kontekst va madaniyat: Mashina tarjimasida matn ortidagi hissiyotni, madaniy qatlamlarni, qochiriq va iqtiboslarni inson kabi his qila olmaydi.

Prompt Engineering: Sun'iy intellektga to‘g‘ri va aniq buyruq (prompt) berish uchun inson til boyligi va mantiqini mukammal bilishi shart. AI tizimlari eng sifatli natijani asosan ingliz tilidagi buyruqlarga javoban beradi.

li Imkoniyatlar va Masofaviy Ta'lim

Texnologiya asri til o‘rganish usullarini butunlay o‘zgartirdi. Bugungi kunda o‘quvchi va talabalar quyidagi zamonaviy texnologiyalardan foydalanmoqda:

Mobil ilovalar: Duolingo, Memrise yoki Busuu kabi platformalar til o‘rganishni interaktiv o‘yinga aylantirdi.

Onlayn ta'lim: Coursera, edX va Udemy kabi global platformalarda dunyoning eng nufuzli universitetlari darslarini to‘g‘ridan-to‘g‘ri xorijiy tillarda tinglash imkoniyati mavjud.

Virtual reallik (VR): Talabalar VR ko‘zoynaklar yordamida sun'iy muhitga kirib, chet ellik mualliflar bilan jonli muloqot praktikasini o‘tashmoqda.

4. Global Mehnat Bozori va Masofaviy Ish (Freelance)

Texnologiya geografik chegaralarni yo‘qotdi. O‘zbekistonda turib AQSh, Yevropa yoki Yaponiya kompaniyalariga masofadan turib ishlash (Remote work) odatiy holga aylandi:

Xalqaro kadr: IT-mutaxassisi, dizayner, marketolog yoki loyiha menejeri chet tilini bilsa, xalqaro bozorga chiqishi va bir necha barobar ko‘proq daromad topishi mumkin.

Muzokaralar: Xorijiy hamkorlar va mijozlar bilan erkin muloqot qila olish biznesda muvaffaqiyatning 80% ini tashkil qiladi.

Xulosa

Texnologiya davrida xorijiy tillarni bilish — shunchaki lug‘at boyligiga ega bo‘lish emas, balki raqamli dunyoning to‘laqonli fuqarosiga aylanish demakdir. Avtomatlashtirilgan tizimlar qanchalik rivojlanmasin, inson omili, jonli muloqot va axborotni to‘g‘ridan-to‘g‘ri birinchi manbadan qabul qilish ahamiyatini yo‘qotmaydi. Yoshlarimiz zamonaviy texnologiyalarni mukammal egallash bilan bir qatorda xorijiy tillarni ham qurol qilib olsalar, mamlakatimizning global intellektual maydondagi o‘rni yanada mustahkamlanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

Mirziyoyev Sh.M. "O‘zbekiston Respublikasida xorijiy tillarni o‘rganishni ommalashtirish faoliyatini sifat jihatidan yangi bosqichga olib chiqish chora-tadbirlari to‘g‘risida"gi PQ-5117-sonli Qarori. Toshkent, 2021-yil 19-may.

Jalolov J.J. Chet til o‘qitish metodikasi (Chet tillar oliy o‘quv yurtlari va fakultetlari talabalari uchun darslik). – Toshkent: "O‘qituvchi" nashriyoti, 2012. – 432 b.

Ahrorova G.A. "Raqamli ta'lim muhitida xorijiy tillarni o‘qitishning innovatsion usullari" // O‘zbekistonda xorijiy tillar ilmiy-metodik elektron jurnali. – Toshkent, 2023. – № 3 (49). – B. 45-52.

Warschauera M., & Healey D. "Computers and language learning: An overview" // Language Teaching, Cambridge University Press, 1998. – Vol. 31(2). – pp. 57-71. (Texnologiya va til o'rganishning ilk poydevorlari haqida).

Kukulska-Hulme A. "Language Learning 2.0: Mobile technologies and the future of language education" // Journal of Computer Assisted Learning, 2021. – No. 37(4). – pp. 891-901.

World Economic Forum (WEF). "The Future of Jobs Report" (Ish o'rinlari kelajagi hisoboti). – www.weforum.org. (Mehnat bozorida til va IT ko'nikmalari integratsiyasi statistikasi uchun).